

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ
ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਮੈਸਰਸ ਗੁਜਰਾਲਜ ਕੰਪਨੀ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ
ਮੈਸਰਸ ਐੱਮ.ਏ. ਮੋਰਿਸ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।
1957 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 627-ਡੀ

13 ਸਤੰਬਰ, 1961

ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ (1899 ਦਾ I)—ਸੈਕਸ਼ਨ 3(ਸੀ)—ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ—ਕੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਟੈਂਪ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਵਾਰਡ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਬਿੱਲ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਨੋਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟੈਂਪ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਭਗਤ ਸਿੰਘ (1) ਵੱਖਰਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 115, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ., ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, 28 ਅਗਸਤ, 1957 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮੋਹਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਵਕੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ
ਪੀ.ਕੇ. ਅਰੋੜਾ ਵਕੀਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ

ਆਰਡਰ

ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.—ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟੈਂਪ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਮੈਸਰਸ ਐੱਮ. ਏ. ਮੋਰਿਸ ਲਿਮਟਿਡ, ਲੰਡਨ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਮੈਸਰਸ ਗੁਜਰਾਲਜ ਕੰਪਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ (1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1951 ਪੈਪਸੂ 24

ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 25 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ £325 ਅਤੇ 7 ਸ਼ਿਲਿੰਗ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਹੋਰ £42 ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਰਕਮ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜੀ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ (ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਅਤੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਢਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮੋਹਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੈਸ.ਗੁਜਰਾਲਜ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ £325-7s-0d ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ £325-7s-0d ਦੀ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਗੇ।

40 ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਾਡੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ, ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਗਿੰਨੀਆਂ (ਬਿਆਲੀ ਪੈਂਡ) ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ 40 ਗਿੰਨੀਆਂ (ਬਿਆਲੀ ਪੈਂਡ) ਦੀ ਰਕਮ, ਇਸ ਸਾਡੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੈਂਪ, ਐਕਟ, 1899 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3(ਸੀ) ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“ਐਸ. 3. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਛੋਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਯੰਤਰ ਉਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਚਿਤ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੋਣਗੇ, ਭਾਵ:-

(ਏ)

(ਬੀ)

(ਸੀ) ਉਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਰ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ (ਵਟਾਂਦਰਾ ਬਿੱਲ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ-ਨੋਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ), ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਕੰਮ ਲਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਵਾਰਡ, ਜੋ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵਟਾਂਦਰਾ ਬਿੱਲ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ-ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ? ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵੀ ਇੱਥੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ? ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ।

ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਭਗਤ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਚੋਪੜਾ ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

“ਜਿੱਥੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਉਸ ਰਾਜ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਸੀ,

ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।"

ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:-

"ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਲਈ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸਟੀਕ ਹੋਣ ਲਈ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਿੱਧੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1951 ਪੈਪਰ 24

ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ....."

ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।
ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਤਾ: ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ,